

Vår dato: 2009-04-02

Til
Olje- og energidepartementet
v/ statsråd Terje Riis-Johansen
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Kopi til
Energibedriftenes Landsforening

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 102948-56	
DATO 03 APR. 2009	
AN	EKSP.

Forskriftsfesting av bemanningskrav for nettselskaper. Konsekvenser for beredskap i strømforsyningen.

Bakgrunn og brevets innhold

Vi viser til tidligere møter med departementet samt våre selskapers høringsuttalelser i forbindelse med departementets forslag til forskrift om regulering av bemanningskrav for alle konsesjonærer generelt og nettselskapene spesielt.

Vi vil nedenfor påpeke viktige samfunnsmessige konsekvenser dersom departementets høringsforslag vedtas. Vi tillater oss også å komme med konkrete forslag knyttet til hva våre selskaper vil anse som en hensiktsmessig regulering av beredskapsområdet sett i sammenheng med departementets forskriftsutkast.

Nettselskapenes utfordringer framover

Nettselskapene spiller en nøkkelrolle dersom Norges energi- og klimamål skal nås. Vår primære oppgave er å sørge for en stabil, sikker og pålitelig strømforsyning til alle landets strømkunder. I denne sammenheng er kompetanse, tilgjengelig mannskapsstyrke og utstyr/ materiell innenfor beredskapsområdet helt avgjørende. Ut over dette er det grunn til å reflektere over grunnleggende samfunnsutfordringer som innebærer helt nye krav til elnettet og nettselskapene:

- Betydelig behov for nettførsterkninger og nyinvesteringer grunnet forbruksvekst og endringer i nærings- og befolkningsstruktur
- Krav om automatisk måleravlesning til alle landets strømkunder i lys av mer effektiv og klimavennlig energibruk
- Behov for nettførsterkninger og nyinvesteringer på alle nettnivåer grunnet introduksjon av ny, fornybar kraft som følge av nasjonale målsettinger og klimamål.

I tillegg vil nettbransjen de kommende årene ha et stort behov for å rekruttere og utvikle ny kompetanse etter hvert som store deler av dagens bemanning vil være pensjonister i løpet av de nærmeste 10 årene.

Myndighetenes rammevikår overfor nettvirksomheten må dermed i vid forstand legge til rette for en god ressursbruk, der både arbeidskraft og kapital utnyttes og utvikles på en effektiv måte. I motsatt fall vil dette kunne bety at viktige samfunnsmessige oppgaver innen energi- og klimaområdet ikke blir løst på en god måte.

Organisering og styring av mannskaper og beredskap i dag

Våre selskaper legger betydelig vekt på en effektiv, målrettet og god beredskap, der nettselskapet til enhver

Vår dato: 2009-04-02

tid har den nødvendige styring og kontroll og sikrer minst mulig avbrudd for kundene. Enkelte av selskapene som underskriver dette brevet har lagt drift, vedlikehold og beredskap i konserninterne enheter uten konkurranse, dvs. at arbeidet utføres med konsernets egne montører.

Beredskapen i alle våre selskaper er i dag meget godt ivaretatt:

- Nærhet og lokalkunnskap ivaretas gjennom at de entreprenører som til daglig jobber i våre nettområder også ivaretar beredskapsområdet.
- Gjennom langsiktige avtaler med flere leverandører – som på sin side også sikrer seg med underleverandører – sikrer vi høy fleksibilitet og stor mannskapstilgjengelighet ved større feil gjennom avtalefestede opptrappingsplaner.
- Et profesjonelt avtaleforhold sikrer en løpende kvalitetsmessig heving av entreprenørens leveranse.
- Løpende rapportering og evaluering gir grunnlag for tiltak og kompetanseheving både hos entreprenøren og hos nettselskapet, som igjen styrker det samlede beredskapsapparatet.

Ved valg av entreprenører til å jobbe i våre nettanlegg – herunder det å ivareta beredskap – legger vi betydelig vekt på at entreprenøren kan dokumentere nødvendig økonomisk soliditet, mannskaper, kompetanse og utstyr. Vår erfaring er at utvikling av et marked for entreprenørtjenester innenfor nettområdet – også innenfor beredskap – på en god måte sikrer den nødvendige kompetanse og tilgjengelighet av mannskaper. Vi arbeider løpende med å forbedre og kvalitetssikre avtaler og leveranser, og vil framover i samarbeid med sentrale entreprenørselskaper vurdere en beredskapsordning ved større feil på tvers av nettområder. Dette vil i ennå større grad styrke beredskapen.

Vi er blitt gjort kjent med at departementet er usikre på konsekvensene av en eventuell konkurs hos en entreprenør. Til dette vil vi bemerke:

- Et velutviklet og fungerende marked for entreprenørtjenester vil etter vår erfaring sikre at kompetente og profesjonelle entreprenørselskaper vil vokse og utvikles. Infratek ASA med sine ca 3000 ansatte og Otera med sine ca 700 ansatte er gode eksempler på dette.
- Ved en eventuell konkurs vil ikke de ansatte, deres kompetanse eller utstyr/ materiell forsvinne. Nettselskapet eller et annet selskap vi raskt kunne overta, og beredskapen vil slik vi vurderer det ikke være truet.

Konsekvenser av konkrete bemanningskrav overfor nettselskapene

Våre selskaper er bekymret for konsekvensene av konkrete bemanningskrav overfor nettselskapene:

- Resultatet vil raskt kunne bli en svekket beredskap, grunnet dårligere utnyttelse av tilgjengelig kompetanse og mindre tilgjengelighet på mannskaper ved større feil.
- Et dårligere grunnlag for nødvendig kompetanseheving, da kompetansen vil være innelåst i svært mange selskaper. Hvert nettselskap vil kun tenke på seg selv, i motsetning til et entreprenørselskap som kan arbeide i flere nettområder.
- Store deler av grunnlaget for en fortsatt utvikling og profesjonalisering av entreprenørmarkedet faller bort. Det er dermed en betydelig risiko for at den positive utviklingen vi har erfart innenfor beredskapsområdet reverseres eller stopper.
- Økte kostnader for samfunnet og kundene i form av økt nettleie

Beredskapen som sådan må ha rammevilkår for å utvikles, f.eks. ved å ta i bruk ny teknologi som posisjoneringeverktøy. Dette innebærer at man får inn mer fleksibilitet og kan oppnå en bedre beredskap til en lavere kostnad. Det er avgjørende at det finnes frihetsgrader i rammevilkårene som stimulerer til å tenke

Vår dato: 2009-04-02

nytt.

Situasjonen i Sverige og Finland

De andre nordiske landene har lagt seg på en linje hvor selskapene gis friheter til selv å velge organisering og grad av tjenestekjøp. Det stilles generelt krav til at nettselskapet besitter strategisk kompetanse og nødvendig kompetanse til å kjøpe inn de tjenestene man mener selskapet er tjent med. OEDs forslag stiller således nettselskapene i Norge i en vesentlig dårligere posisjon til å utvikle virksomheten enn tilsvarende selskaper i våre naboland. Dette er etter vårt syn særdeles uheldig, spesielt siden det ikke er forelagt ett dokumentert tilfelle som tilsier at det bør gjøres en endring av dagens praksis i Norge. Dersom Statsråden ønsker mer utdypende informasjon om situasjonen i Sverige eller Finland, vil vi kunne gi dette i et dertil egnet møte.

Vårt forslag til tilnærming i forskriftssammenheng

Vi mener nettselskapene må ha den nødvendige organisasjonsmessige frihet til selv å avgjøre hvordan beredskapen ivaretas best. Det er grunn til å understreke at selskapene selv har en stor egeninteresse i at beredskapen er godt ivaretatt. Manglende ivaretagelse av beredskap vil lede til høye avbruddskostnader (KILE), et dårligere forhold til kundene, og ikke minst et sterkt svekket omdømme for våre selskaper. Dette ønsker vi naturlig nok ikke.

Vi vil fra vår side foreslå at forskriften stiller klare krav til at nettselskapene må dokumentere - på papiret og i praksis – hvordan beredskapen ivaretas:

- Krav til dokumentasjon av beredskapsordningen, enten denne er ivaretatt gjennom egne ansatte, entreprenører eller gjennom en kombinasjon.
- Krav til dokumentasjon av entreprenørens eller egne ansattes kompetanse og utstyr
- Krav til dokumentasjon av lokalkunnskap
- Krav til dokumentasjon av avtalevarighet
- Krav til dokumentasjon av mannskapstilgjengelighet og opptrappingsplaner ved større feil
- Krav til dokumentasjon av system for rapportering, oppfølging og evaluering
- Krav til dokumentasjon av planer for kompetanseutvikling og rekruttering
- Krav til at nettselskapet vurderer entreprenørens økonomiske soliditet ved inngåelse av avtaler om beredskap

Vår dato: 2009-04-02

Krav til dokumentasjon kan utformes slik at myndighetene i klagesaker og ved tilsynsbesøk kan fatte vedtak mot enkeltselskaper som ikke kan dokumentere tilfredsstillende nivå på beredskapen. Vedtak kan også fattes etter større hendelser der det etter en evaluering framkommer at beredskapen ikke har vært god nok.

Vi vil gjerne få anledning til å presisere og utdype våre synspunkter i et møte med departementets politiske ledelse, og stiller opp på kort varsel.

Med hilsen

Hafslund Nett AS
Jens Auset

Lyse Elnett AS
Åshild Helland

Fredrikstad EnergiNett
Eilert Henriksen

Agder Energi Nett
Svein Are Folgerø

Troms Kraft Nett
Arvid Åsmo

Fortum Distribution AS
Erik Jansen

NTE Nett
Jan A. Foosnæs

